

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Kometen Louisevej 35A 8220 Brabrand
Dagtilbuddets navn	Gl. Brabrand-Sødal
Tilsynsførende	Dagtilbudskonsulent, sektion dagtilbud
Deltagere på mødet	Dagtilbudsleder Pædagogisk leder To medarbejderrepræsentanter (en pædagog fra vuggestue og en pædagog fra børnehave) Forældrerepræsentant. Dagtilbudskonsulent fra Sektion dagtilbud, Børn og Unge
Dato for tilsynsmødet	31. august 2023
Hvem har gennemført den uvildige observation	Dagtilbudskonsulent fra PUF

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	4
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	6
Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner.....	7
Det sproglige læringsmiljø.....	9
Forældresamarbejde.....	11
Ramme for det uvildige tilsyn	13

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

På baggrund af observationer, baggrundsdata og drøftelser på tilsynsmødet vurderes det overordnet, at der i Kometen arbejdes intentionelt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer trivsel, læring, udvikling og dannelse hos børnene. Afdelingens personale og ledelse kan redegøre og reflektere over, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, børneperspektiv og børnefællesskaber og forældresamarbejdet. Hensigter og refleksioner mangler dog nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

På baggrund af ovenstående konkluderes det, at afdelingen skal justere praksis.

Vurderingen begrundes overordnet nedenfor og uddybes i rapportens efterfølgende afsnit.

Observationerne beskriver et afslappet miljø, hvor børnene mødes af venlige og tålmodige voksne, får hjælp og trøst ved behov. På tværs af huset har børnene en del mulighed for selv- og medbestemmelse, mange aktiviteter er på børns initiativ. Der er tid til fri leg, og personalet er generelt tæt på børnene, gør sig tilgængelige i børnehøjde. Det, som stilles til rådighed, ser ud til at engagere de fleste af børnene. Der kan arbejdes med, at organisationsstrukturen i højere grad understøtter alle børn. F.eks. rettes opmærksomhed på balancen mellem børne- og vokseninitieret i læringsmiljøet, herunder personalets rolle i forhold til at igangsætte, fastholde og videreudvikle / beskytte leg og interaktion mellem børn, herunder foregribe konflikter. Samtidig kan der ses på hvordan det fysiske læringsmiljø understøtter leg og udforskning bedre.

Drøftelserne tegner et billede af et differentieret og åbent forældresamarbejde, hvor der er fokus på og tages afsæt i, hvad det enkelte barn og dets forældre har brug for. Daglig kommunikation prioriteres. Der kan samtidig justeres i retning af et bredere forældresamarbejde og at forældre og personalegruppe opnår et bedre kendskab til hinanden.

I forhold til de sproglige læringsmiljøer ses eksempler på god praksis, bl.a. gode sproglige rollemodeller blandt personalet. Børn mødes samtidig af forskellig praksis blandt personalet. Der kan derfor sættes fokus på fælles viden og bevidst fokus på bl.a. samtalepraksis; desuden vil det være relevant at styrke dokumentations- og evalueringspraksis ift. opfølgning på sprogvurderinger.

Afdelingen arbejder pt. i en proces hen imod at blive mere samlet som hus og finde en fælles retning og stabilitet efter udskiftning og mangel på personale. Afdelingen er for få måneder siden flyttet til de nuværende lokaler og beskriver at være på vej med at indtage huset. Der arbejdes pt med at få skabt en god organisationsstruktur for samarbejdet i huset og på stuerne. Det anbefales, at man i den ledelsesmæssige opfølgning på tilsynet rammesætter det videre arbejde med opmærksomhederne som et fælles, fagligt anliggende på tværs i huset, så eksisterende viden, kompetencer og metoder bringes i spil.

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner

1. Konklusioner fra observationen

I observationerne kan man på tværs af huset generelt se et afslappet miljø, hvor børn mødes af venligt personale, og der ses positive interaktioner mellem børn og personale. Børn mødes tålmodigt og får behagelig vejledning i forbindelse med f.eks. måltider og hygiejneopgaver, leg og læringsaktiviteter.

Børnene har både i børnehave og vuggestue mulighed for selv- og medbestemmelse. Der er god tid til fri leg, og de tilbudte aktiviteter er åbne og har frie rammer, dvs. børnene kan en del af tiden selv vælge hvem de er sammen med og hvad de vil lave. Personalet er generelt tæt på børnene og gør sig tilgængelige i børnehøjde. Personalet fordeler sig på stuer og på legepladsen. Børnene virker interesserede og aktivt engagerede i det, som stilles til rådighed.

Observationen peger på faktorer omkring organisationsstruktur som kan forbedres til gavn for børnene. Organiseringen i børnehave er relativt løs og foregår i store grupper det meste af formiddagen, undtagen samling, hvilket understøtter nogle men ikke alle børn. Det stiller i nogle tilfælde (for) store krav til børnene. I børnehave ses en del konflikter i legetid, hvilket kan kalde på mere fokus på understøttelse af børneperspektivet ift. at afkode børnenes intentioner og understøtte positiv interaktion *mellem* børn og mere fokus på at italesætte børnenes intentioner og følelser. Der kan desuden være mere fokus på konfliktforebyggende handlinger f.eks. regulering af legeområder og beskyttelse af legen og bekræftelse / italesættelse af hensigtsmæssig adfærd.

Personalet kan på tværs af huset gå mere foran og blive igangsættende til inspiration for børnenes leg så den udvikler sig. Den pædagogiske intention med læringsmiljøet er lidt utydelig. Rummene (inde og ude) er ikke kodet så det er let for børnene at se for sig "hvad kan man her". Stuerne fungerer grundlæggende, men huset bærer stadig præg af at være nyindflyttet. Væggene virker f.eks. lidt tomme. Samtidig ses manglende eller begrænset adgang til understøttende materialer og legetøj på flere observerede læringsområder. Eksisterede materialer kan stilles an mere inviterende. Når der på et eller flere område er begrænset adgang til materialer og legetøj gør det, at børnene får ret begrænsede muligheder for på eget initiativ, kan opdage, udforske og gøre erfaringer med de forskellige læringsområder og med afsæt i børnenes interesse. Det har i særlig grad betydning for børn som ikke har adgang til mange materialer hjemme.

Der ses på tværs af personalet en ret forskelligartet tilgang til børnene i interaktion ift. hvor meget ansvar og initiativ der tages ift. interaktion med børnene og understøttelse af børneperspektivet. Børnene vil opleve noget meget forskelligt, afhængig af hvem de er sammen med.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Det billede, som observationen tegner af hverdagen, kan genkendes både af personale, ledelse og forældre. Afdelingen hæfter sig positivt ved, at observationen viser grundlæggende ordentlighed i den måde, børnene mødes på, og at der er en god stemning iblandt personalet, f.eks. at man hjælper hinanden. Der peges på at der er mange ting som fungerer godt, og samtidig er der noget at arbejde videre med.

Afdelingen reflekterer over den forskelligartede tilgang blandt personalet. Det, børnene møder er på flere punkter uensartet, og det giver mening at få skabt en højere grad af "fælleshed" i huset. F.eks. at man er mere igangsættende, blik for børneperspektivet eller det at blive i legen. Kompetencerne er på nogle punkter uensartede eller det man gør, er ikke endnu afstemt mellem kolleger, bl.a. fordi personalet er nye sammen og ikke kender hinandens faglige ståsteder. Der er i børnehave gjort

indledende øvelser f.eks. i at blive afstemt i f.eks. daglige spørgsmål om "hvad må børnene og hvad må de ikke". Vi taler om at det her kan være hensigtsmæssigt at sætte fokus på at personalets tilgange kan italesættes som "faglige metoder", så det kan blive fælles tredje og mindre personligt. Det foreslås at sætte fokus på hvordan man oplærer nye kolleger. Fokus på psykologisk tryghed/sikkerhed påpeges desuden som vigtigt i ledelsens understøttelse af det fremadrettede samarbejde.

Vi taler om, hvordan der arbejdes med børnefællesskaberne og børn i udsatte positioner. Afdelingen er præget af diversitet, kulturelt, sprogligt og socialt. Personale fra børnehaven fortæller, at der arbejdes med børnefællesskaber med afsæt i, at der skal være børn på forskellige niveauer. Der tænkes i hvordan de kan sættes sammen i nogle fællesskaber. Dette vil blive tænkt ind i en ugeplan, som er under udarbejdelse lige nu. Her tænkes i grupperinger og i at der skal skabes genkendelighed for børn og voksne så børnene ved, hvad de skal. Der er et ønske om at præsentere børn for nogle aktiviteter – alsidigt – for at udvide deres horisont. Den daglige samling beskrives ift. børnehaven som et omdrejningspunkt i forhold til arbejde med det sociale og det at være / føle sig som en del af et fællesskab. Bl.a. at børnene får overblik over hvem "vi" er og at lære hinanden at kende igennem snakke. Det forsøges at få alle børn med og at skiftes til at tale og lytte. Der reflekteres over at rollen som voksen i samlingen nok tilgås lidt forskelligt.

Der udtrykkes klart ønske fra afdelingen om at få mere kontinuitet ind i børnehaven og at få rutinerne op at køre. Det har været en sårbar periode med en del udskiftning. Det er intentionen at personalet søger at fordele sig så der er noget for alle børn. Man forsøger at sætte nogle børn sammen - f.eks. to og to, med afsæt i hvad det enkelte barn har brug for. Personale og ledelse reflekterer over at det kalder på mere struktur end det der er lige nu.

I vuggestuen arbejdes med en overordnet ugeplan for aktiviteter, hvor børn er sat på forskellige aktiviteter. Der er i planlægningen fokus på børneperspektivet ud fra tænkningen at "Planen holder til den ikke holder" – pejlemærket for realisering er om det giver mening ud fra hvad børnene viser. Alle børnene i noget planlagt med udgangspunkt i deres behov.

Det vurderes at afdelingen skal **justere praksis**.

Det kan på baggrund af tilsynet anbefales at

- Gentænke organisationsstrukturen med afsæt i et børneperspektiv. Hav opmærksomhed på balancen mellem børne- og vokseninitieret, så børnene fortsat har mulighed for at tage initiativ og lege frit i de rammer som gives, men samtidig understøttes bedre i at lege og udforske. Drøft personalets rolle i forhold til at igangsætte, fastholde og videreudvikle / beskytte leg og interaktion mellem børn, herunder foregribe konflikter.
- Overvej, hvordan læringsmiljøet kan styrkes (og understøtte ovenstående) ved at tilføre flere børnerelaterede udstillinger, materialer og legetøj så det understøtter læringsområderne mere bredt. Skab mere inviterende legeområder /-stationer, hvor børnene har lettere adgang til materialer i børnehøjde, stillet an så det guider børnene til hvad de kan bruge materialerne til. Overvej ift. dette også potentialerne i udemiljøet.

Det sproglige læringsmiljø

1. Konklusioner fra observationen

På tværs af huset ses praksis omkring understøttelse af sprog og literacy som fungerer godt, og som har potentiale til at understøtte børnenes sproglige udvikling hensigtsmæssigt.

Personalet er generelt gode sprogmodeller, sætter f.eks. ord på, bruger specifikke ord for ting, handlinger og beskrivende ord. Det ses hen over leg og rutiner. Der stilles spørgsmål til børnene, som inviterer til samtale. I børnehave åbnes mulighed for, at børnene kan fortælle ud fra egne erfaringer f.eks. om ferieoplevelser. I vuggestue ses enkelte samtaler, som går ud over 'her og nu' f.eks. om hvordan et barn kom hen i vuggestuen. Personalet er generelt responsive, når børnene forsøger at initiere kommunikation. Hos de yngste ses orientering mod at forstå og fortolke, hvad børnene gerne vil eller forsøger at fortælle, f.eks. da et barn peger på sine sko i garderoben: V: *Ja, det er dine sko.*

Skriftsprog er i fokus på forskellig vis: I børnehave har børn adgang til mange bøger og højtlesning i observationstiden, børnene viser interesse for bøgerne og bruger dem i legetid. Bøger præsenteres i en reol, som gør at børnene let kan nå dem og se forsider. Skriftsprog er repræsenteret ved alfabet på væggen, og børnenes navne bruges på skrift på skuffer og i garderobe. Der høres samtale om sproglyd og bogstaver ud fra alfabetet på væggen, og der skrives navn på en tegning. I vuggestue ses en mere begrænset adgang til bøger i børnehøjde. Der ses læsning, kortvarigt, med nogle få børn over middag læsning, imens børn efterhånden puttes. I vuggestue er skriftsprog mindre tydeligt.

Observationerne peger samtidig på, at der både i børnehave og vuggestue er variation i den (proces)kvalitet børnene mødes af, og personalet viser forskelligartet praksis. Der høres samtaler på et højt niveau, men også, at ikke alle voksne initierer og understøtter samtaler i lige høj grad. Desuden ses, at ikke alle børn får del i lange udvekslinger. Størstedelen af samtaler er relativt korte. Der kan derfor sættes fokus på at have flere samtaler med alle børn, flere turtagninger med det enkelte barn, at det er personalets ansvar at blive i samtalen og holde den i gang. Der er flest lange samtaler, når personale og barn er indenfor, når de er 1:1 eller tæt på hinanden. Udenfor bliver der mindre af dette.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Afdelingens ledelse og personale genkender beskrivelserne fra observationerne. Personalet beskriver supplerende ift. praksis: Der er ifølge personalet opmærksomhed på at "sprog er noget vi gør hele tiden". Personalet fortæller, at der er fokus på at børn med behov for sprogstøtte får tilbudt noget ekstra i løbet af ugen. Som eksempel nævnes læsning, ture, spil (hvor der er fokus på at benævne og sætte ord på). Der er ofte bøger med på legepladsen – eller andre materialer (børnehave). Der lægges vægt på, at det er afgørende at have noget at tale OM, for at kunne skabe gode dialoger. Vuggestuen praktiserer dagligt læsning mellem kl. 8 og 9 om morgenen. Det opleves at give en god start på og som en måde at byde børnene velkommen. Afdelingen har desuden etableret et sprogrum, som anvendes til forskellige aktiviteter i mindre grupper. Bl.a. har der været arbejdet med fokusord. Det understreges at afdelingen vægter arbejde med turtagning, og der er fokus på at medhjælperne får dette at vide, så alle kan understøtte.

Vi taler om de observerede forskelle på personalets sproglige understøttelse i dialoger. Dette genkendes. Der er gode kompetencer i huset, og man kan udnytte potentialet i at italesætte de gode rollemodeller og tale om de gode eksempler. Det foreslås også konkret, at man skaber noget inspiration til dialogerne – f.eks. plakater - så alle medarbejdere, også nye vikarer, medhjælper samtidig med at de gøres opmærksom på, hvad det fælles ansvar går ud på i forhold til at initiere og holde samtaler i gang.

Supplerende data fra *Hjernen og Hjertets* Sprog vurdering 3-6 viser, at næsten alle 3-årige i Kometen er vurderet. Det udpeges som en opmærksomhed at nogle børn vurderes lidt senere end 3 år og 5 måneder, som er den byrådsbesluttet tidsramme for gennemførelse. Data viser, at en del af afdelingens børn lander meget højt i samlet score, og en del børn lander ret lavt. Det kalder på en differentieret indsats som rammer begge ender af spektret. En del børn har dansk som andetsprog. Man kan desuden se, at mange børn, i særlig grad ligger lavt omkring ordforråd.

Vi drøfter organisering af praksis vedr. sprog vurdering og opfølgning på data. Afdelingens praktiserer at én medarbejder i børnehave foretager alle sprog vurderinger af de 3-årige og klæder kolleger på til efterfølgende sprogindsats. Afdelingen beskriver, at de zoomer ind på børn som ikke er så langt fremme og søger at udfordre dem i mindre grupperinger. Som eksempel nævnes vendespil, vildkatten og at møde børnene der hvor de er. Der følges op på børn i fokuseret og særlig indsats, men laves ikke som udgangspunkt skriftlige handleplaner. Vi taler på den baggrund om, hvordan der sikres en systematisk videndeling og opfølgning på progression og indsats, når "sprog er hele dagen". Der er potentiale i at få mål og tiltag skriftliggjort, så der kan følges op mere systematisk.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

På baggrund af tilsynet vurderes at sprogmiljøet har elementer som virker understøttende i forhold til børnenes sproglige udvikling. På nogle punkter er kvaliteten dog ujævn og lever derfor ikke helt op til at ramme alle børn. Der savnes samtidig mere systematisk opfølgning og samarbejde. Koblingen mellem data og praksis kan gøres mere skarp og robust i forhold til at alle har realistisk forudsætning for at være fælles samarbejdende om indsatserne og kunne følge op.

Tilsynet vurderer således at afdelingen skal **justere praksis**.

Det kan på baggrund af tilsynet anbefales at

- Sætte fokus på samtalepraksis – inviter alle børn – også dem som i mindre grad tager initiativ. Overvej hvordan I også kan understøtte samtaler *mellem* børnene noget mere.
- Fastholde den gode praksis i at sætte ord på – og sku gerne mere op for nye ord / begreber og konkretiser eller forklar nye ord. Vær opmærksom på at inddrage faglige metoder som er særligt målrettet ordforråd f.eks. systemiseret dialogisk læsning.
- Skabe en mere robust organisering i forhold til at fastholde data fra sprog vurderinger og omsætte den til praksis. Det anbefales at der bruges skriftlighed (f.eks. handleplaner eller fokuspunkter i H&H), når der laves indsatser for børn som ligger i særlig og fokuseret indsats. Dette for at kunne dele og fastholde mål og dermed understøtte det fælles samarbejde i afdelingen og forældresamarbejdet.

Forældresamarbejde

Hvordan arbejder afdelingen med forældresamarbejde

Vi udfolder forældresamarbejdet i afdelingen igennem afdelingens input på tilsynsmødet og data fra dagtilbuddets pædagogiske læreplan. Af sidstnævnte fremgår det f.eks., at man i dagtilbuddet vægter en *inddragende praksis, synlighed og transparens for at sikre indsigt i barnets dagligdag og den pædagogisk der omgiver barnet*. Desuden at *dagtilbuddet er lydhøre over for familiens perspektiv på barnets trivsel*.

Der samarbejdes formelt med forældrerådet i en fast kadence, hvor der holdes møder kvartalsvist. Som eksempel på, hvordan forældrerådet er inddraget, nævnes den netop overståede flytteprocessen, hvor forældrerådet er inddraget som sparringspart, desuden har man samarbejdet om sukkerpolitik.

I den daglige kommunikation bruges det bl.a. at notere på en tavle, hvad børnene har lavet, også med henblik på at fastholde det til snakken med barnet i hjemmet. Det bruges også at skrive en opfølgende sms-besked til forældrene om at barnet har det fint og er godt i gang – hvis man er kommet skævt ud ad døren pga. en svær aflevering. Dette har givet god feedback fra forældrene.

Hovedpointer fra dialog/refleksion

Forældrerepræsentant giver udtryk for at opleve forældresamarbejdet positivt og føler sig godt informeret omkring det daglige. Det virker ikke til at der er travlt om eftermiddagen, man kan få en opdatering om, hvordan dagen har været. Tavlen fungerer godt, man ved hvad der er sket, hvad dagen er gået med.

Afdelingen har været igennem en periode, hvor der har været udskiftning af personale og flytning til nyt hus, hvilket betyder at forældre og børn og oplever en del nye ansigter. Forældre har ønsket mere info om nyt personale og mere information fra ledelsen. Forældrerepræsentanten fortæller, at man som forældre ofte har valgt at gå til det faste personale i denne situation. Samtidig gives udtryk for at det med at skifte hus også er naturligt, at der kommer nye folk.

Forældrerepræsentanten oplever, at man let kan gå til ledelsen. Leder fortæller, at der praktiseres ”åben dør-politik”. Med det menes, at det tages vel imod at forældre kommer ind for at tage en snak, hvis der er noget de undrer sig over eller ønsker at drøfte. Der sættes pris på disse dialoger, og at de ikke begrænser sig til forældrerådet. Forældre henvender sig f.eks. om bekymring omkring mad eller ved behov for at udrede oplevelser som undrer. Der er fokus på at imødekomme forældre f.eks. at tage en samtale over telefonen når forældrene har svært ved at komme i institutionen.

Ved opstart laves aftaler med vuggestuen om, hvordan indkøringen skal være. Der tilpasses til den enkelte barn/familie. Det opleves meget individuelt hvad der er behov for. For nogle kan det være en stor opgave at aflevere sit barn. Afdelingen lægger vægt på at komme i møde og gøre det der er behov for. Nogle gange laves en særlig indsats.

Vi drøfter hvad man kan pege på, hvis man skal forbedresamarbejdet. Forældre peger her på at der kan være mere mangfoldighed repræsenteret i forældrerådet, så det i højere grad afspejler den diversitet der er blandt børnene. Måske kan man arbejde på hvordan det kan være spændende at melde sig. Der er plan om at lave et årshjul for forældrerådet, så der kan laves en lidt mere strategisk inddragelse og dagsorden. Pga. at der har været skiftende ledelse i afdelingen opleves det at samarbejdet lidt i opstart stadigvæk.

Vurdering og anbefalinger på tiltag

Tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder med forældresamarbejde på en måde som understøtter børnenes tryghed, trivsel og udvikling. Afdelingen kan redegøre for hvordan de tilgår forældresamarbejdet og give eksempler på konkret praksis.

Drøftelserne på mødet og de beskrivelser ledelse, medarbejder og forældrerådsrepræsentant, tegner et billede af et åbent og differentieret forældresamarbejde, som lægger vægt på velfungerende daglig kommunikation. Der gives eksempler på at man afprøver tiltag og lykkes med kommunikation målrettet den enkelte.

Afdelingen gør relevante overvejelser over forældrenes behov for information og kommunikation f.eks. ift. at der er en opgave i at opnå kendskab, tryghed og tillid til nyt personale, og peger desuden selv på ønske om en styrket systematik i samarbejdet med forældreråd, sideløbende med at afdelingen oplever sig på vej mod en mere stabil funktion og arbejder på at skabe en tydeligere fælles pædagogisk tilgang.

På den baggrund vurderes det, at afdelingen skal **justere praksis**.

Det anbefales at

- Holde fast i en differentieret tilgang til forældre. Læg samtidig mærke til hvad jeres fælles linje og røde tråd i forældresamarbejdet er.
- Kommunikation til forældre: Fortæl hvad har I lavet men OGSÅ hvorfor (pædagogiske intention)
- Inddrag forældre(rådet) i hvordan man kan arbejde med forældrenes tryghed og kendskab til nyt personale. Hvad fungerer for forældregruppen i Kometen? At man hilser på? Introduceres på forældremøde? Billeder/beskrivelser af personalet?

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne laver observationer med hele ITERS-3 og ECERS-3 redskabet. Dagtilbudsledelsen observerer med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i det danske KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af certificerede tilsynsførende dagtilbudskonsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagerens egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagerens refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsæt for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.